
Nyheter

Mens vi venter på mirakelvaksinen

📄 Dagen

09.12.2020

2

DAGEN

Mens vi venter på mirakelvaksinen

📄 Dagen. 09.12.2020. Side: 20-21

Årets Bøker Liv Wergeland Sørbye

GJERSTAD: I Norge har vi en bredt utbyggt helsetjeneste med høyt kvalifiserte personale. Likevel skjer det situasjoner hvor enkelt menneskets lidelser ikke kan forebygges, forklares eller helbredes

For mange av oss har 2020 vært et annerledes år. Norge har på linje med de fleste land verden opplevd en nedlukning som aldri tidligere skjedd. Hjemmekontor og isolasjon gir mulighet til andre aktiviteter enn det vi er vant til å gjøre. For mange har det vært mer komfortabelt å slå på tv'en enn slå opp en bok. Andre har benyttet økt hjemmetid til å lese. I krisetider er det ofte ikke de overfladiske romaner vi har behov for å lese, men bøker som utfordrer våre verdier og tro.

MAGI OG MIRAKLER

Jeg har sett det som et privilegium å få anmelde bøker her i Dagen. Dette er et oppdrag som utfordrer til refleksjon og ettertanke. Da koronapandemien kom til Norge i mars, trodde mange av oss at viruset sikkert var «utbredt» i løpet av noen måneder. Nå håper vi at ulike vaksiner skal stoppe pandemien innen sommeren 2021. Hvilke av de 12 bøkene jeg har anmeldt i år har gjort mest inntrykk på meg? Min første tanke var Gunnhild Røthe sin bok «Magi og Mirakler fra vikingtid til middelalder». Med nærmere ettertanke så var også Lars Mytting sin roman «Hekneveven» en bok som også omhandlet magi og mirakler så sent som på 1900-tallet. Hva med Joralf Gjerstad (Snåsamannen) og hans magiske evner slik Christer Rognerud og Anne Karen Holstad har beskrevet i boken «Evig håp». Alle tre bøkene engasjerte, men på forskjellige måter.

ERKLÆRT HELLIG

Gunnhild Røthe sin bok er bygget på grundig forskningsarbeid, med mange viktige referanser. Boken omhandler perioden mellom vikingtid og middelalder. Enkelt personer hadde tilegnet seg spesiell kunnskap gjennom flere slektsledd for å behandle

sykdom og skader. De norrøne gudene kunne støtte, hjelpe og straffe på ulike måter. I vikingtiden var det ikke plass for Kvitekrist, likevel var det vikingene som førte kristendommen til landet. Underfortellingene fra Jesu liv ble fortalt videre. Da kong Olav ble drept i slaget på Stiklestad tok det ikke lang tid før han ble erklært hellig. Mange Olavskilder dukket opp, og flere opplevde mirakler etter hans død. Underfortellinger, magi og urtedrikker varte gjennom hele middelalderen og opp til vår tid.

AVSIDESLIGGENDE

I Hekneveven beskriver Mytting en avsideliggende norsk dal. Her har det i flere slektsledd skjedd overnaturlige ting. Presten i bygda, Kai Schweigaard, har kunnskap om gammel tro og skikker. Da spanskesyken nådde bygda i etter første verdenskrig, ble det flere dødsfall og dette gikk innover presten. Det tøffeste for han var å sitte ved dødsleiet til to menn (tvillingbrødre), som stod han svært nær. Mot all teoretisk kunnskap og sunn fornuft forlot presten tvillingene og klatret opp i kirketårnet. Her skrapte han med en kniv på innsiden av kirkeklokka. De grønne korn falt ned i tinnkopp med vann. Han dro tilbake til sykesengen med og fikk tvillingbrødrene til å drikke. Det skjedde et mirakel, begge brødrene overlevde.

JORALF GJERSTAD

Jeg svarte spontant ja, da jeg fikk tilbud om å anmelde

boka om Joralf Gjerstad og hans helbredende kraft. Jeg hadde ikke lest noen av hans tidligere bøker, men kjente til omtale og historier om han. Han ble omtalt som synsk, hadde varme hender og en unik evne til å helbrede. Boken inneholdt fortellinger om enkeltmennesker som hadde prøvd «alt». Gjerstad var en mann som åpent tok imot mennesker som ikke ble kvitt sine plager gjennom de tradisjonelle medisinske behandlingstilbud. Han var ingen sjarlatan men var stillfaren og nøysom og tok ikke betalt for sine tjenester.

DET SKJER UNDER

I Norge har vi en bredt utbygd helsetjeneste med høyt kvalifiserte personale. Likevel skjer det situasjoner hvor enkelt menneskets lidelser ikke kan forebygges, forklares eller helbredes. Det skjer under også i vår moderne tid, men når vår tildelte livslengde er nådd vil ingen mirakler kunne redde oss.

BØKER

Anbefalt

Gunnhild Røthe

Magi og Mirakler fra vikingtid til middelalder

Lars Mytting

Hekneveven

Joralf Gjerstad - fortalt til Christer Rognerud og Anne Karen Holstad

Evig håp

SNÅSAMANNEN: Gjerstad var en mann som åpent tok imot mennesker som ikke ble kvitt sine plager gjennom de tradisjonelle medisinske behandlingstilbud. Han var ingen sjarlatan men var stillfaren og nøysom og tok ikke betalt for sine tjenester, skriver Liv Wergeland Sørbye. På bildet ser vi Joralf Gjerstad i Bergen domkirke i 2019.

© Dagen

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/o6YGIWlo>